

İran'ın Nükleer Tesisinde Patlama (2/4)

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Per, 31/01/2013 - 16:06

İran çok tedbirli bir şekilde davranıp, nükleer projeyi üretecek tesisleri ülkenin dört bir yanındaki askeri üslere, sahte fabrikalara ve yer altındaki tesislere yayarak, gözlerden ve dış müdahalelerden uzak tutmak suretiyle konuşlandırdı.

Bu tesislerin bilinenleri İsfahan, Fordow, Kum kenti, Arak, Dialemler ve Natanz'daydı. Bunların arasında en önemlisi sayılan Santrifüj tesisi ise Natanz'da kurulmuştu. Bu tesiste ilk başta toplam 2700 adet santrifüj yer almaktaydı ve Uranyum'u yüzde 20 düzeyinde zenginleştirmektedir. (Günümüzde Fordow'da 2700 adet, Natanz'da da 10 bin adet santrifüj bulunmaktadır.)

Bu tesislerden herhangi birinin varlığı ortaya çıktığı vakit yeri derhal değiştirilmekteydi. Uzaydaki casus uyduların radyoaktif madde içeren toprağın varlığından tesislerin yerini saptamasını önlemek için de, bu tesislerden çıkan tüm toprak ve atıklar bir başka yere taşınmaktaydı.

İran attığı tedbirli adımlarla Uluslararası Atom Enerjisi de istediği şekilde yönlendirmeyi başardı.

İran'ın nükleer tesisler kurduğu ve nükleer silah elde etmek için çalışmalar başlattığı bilgisi ilk kez 2002 yılının Ağustos ayında İran yeraltı direniş örgütü olan "Halkın Mücahitleri Teşkilatı" tarafından açıklandı. Açıklamada Arak ve Natanz'daki tesislerin yeri ve görevleri yer almaktaydı. Natanz'daki tesis çölün ortasında, gözlerden çok uzakta, yer altındaydı.

İran'daki bu çalışmalardan yıllar sonra haberdar olan İsrail, derhal Dışişleri bakanlığı ile ünlü İstihbarat teşkilatı Mossad'ı devreye sokarak yoğun bir karşı çalışma başlattı.

İlk adım 2005 yılında atıldı ve 2005 yılının Şubat ayında Dialemler'deki nükleer tesis, bayrağı/ kimliği belli olmayan bir uçak tarafından atılan bir füze ile vuruldu. Aynı yıl Tahran yakınlarındaki Parçin deneme tesisi de bombalı bir saldırıya uğradı.

İsrail hükümeti, ABD'nin de yardımı ile çeşitli ülkelerdeki limanlarda İran'a nükleer donanım taşıyan gemilerin hareket etmesini önlemek için gemilere el koydurdu.

İran hükümetinin aldığı tüm tedbirlere rağmen Nükleer tesislerde çalışan fizikçiler tek tek şaibeli bir şekilde ölmeye veya öldürülmeye başlandı.

Nisan 2006 tarihinde Natanz'daki merkezi tesiste, çok sayıda bilim adamının, teknisyenin ve nükleer proje başkanlarının katıldığı bir açılışta patlayan santrifüjler birçok kişinin ölümüne neden oldu. Yapılan incelemede santrifüjlerden bir tanesine bilinmeyen kişilerce bomba konduğu ortaya çıktı.

Ocak 2007 tarihinde fizikçi Dr. Ardaşır Hüseyinpur, radyoaktif zehir kullanılarak öldürüldü.

Şubat 2007 tarihinde Doğu Almanya'daki bir şirket, ticari ambargo altındaki İran'a bilinçli olarak sabote etmek amacı ile sahte yalıtım malzemesini sattı. Yalıtım maddelerinin yalıtım yapmadığı inşaat bittikten ve tesis açıldıktan sonra anlaşıldı. Tesisin tekrar devreye girebilmesi çok uzun bir zaman aldı.

Şubat 2007 tarihinde, İran'ın nükleer silahlanma projesinin önde gelen isimlerinden olan İran eski

Savunma Bakanı Yardımcısı General Ali Rıza Asgari, İstanbul'a giderken ortadan kayboldu ve izine halen daha rastlanmadı.

Mart 2007 tarihinde Devrim Muhafızlarının İran sınırları dışında dışındaki "istihbarat ve karşı casusluk" operasyonlarını yürüten elit askeri gücü "Kudüs" biriminde görev yapan üst düzey subaylardan Amir Shirazi ortadan kayboldu.

Aynı tarihte, İran Ordusu Devrim Muhafızları İran Körfezi Komutanı Muhammed Soltani de arkasında hiçbir iz bırakmadan sırra kadem bastı.

Ağustos 2007 tarihinde ABD, İran'ın nükleer çalışmalarını geciktirebilmek ve mani olabilmek için bir dizi gizli kararlar aldı.

Bu alınan kararların en önemlileri, BM'nin diplomatik baskı ve yaptırımlar kullanması, İran'a ekonomik ambargo uygulanması ve ithalatının kısıtlanması, Dünya Bankalarının İran'la parasal işlem yapmaması ve İran rejimin değiştirilmesi oldu. Yıllardır İran'a uygulanan ekonomik ambargonun günden güne artıp sertleşmesi nedeni ile İran günümüzde, tüm kurtuluş çabalarına rağmen neredeyse ithalat yapamaz konuma geldi.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (26/04/2024 - 02:51 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/iran%E2%80%99-nukleer-tesisinde-patlama-24>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <mailto:ata.atun@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>